

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం
॥ తృతీయస్కంధే సప్తమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ తృతీయస్కంధే సప్తమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం బ్రువాణం మైత్రేయం ద్వైపాయనసుతో బుధః |

ప్రీణయన్నివ భారత్యా విదురః ప్రత్యభాషత || 1 ||

విదుర ఉవాచ

బ్రహ్మన్ కథం భగవతశ్చిన్మాత్రస్యావికారిణః |

లీలయా చాపి యుజ్యేరన్నిర్గుణస్య గుణాః క్రియాః || 2 ||

క్రీడాయాముద్యమోఽర్భస్య కామశ్చిక్రీడిషాన్యతః |

స్వతస్తృప్తస్య చ కథం నివృత్తస్య సదాన్యతః || 3 ||

అస్రాక్షీద్భగవాన్ విశ్వం గుణమయ్యాఽఽత్మమాయయా |

తయా సంస్థాపయత్యేతద్భూయః ప్రత్యపిధాన్యతి || 4 ||

దేశతః కాలతో యోఽసావవస్థాతః స్వతోఽన్యతః |

అవిలుప్తావబోధాత్మా స యుజ్యేతాజయా కథం || 5 ||

భగవానేక ఏవైష సర్వక్షేత్రేష్వవస్థితః |

అముష్య దుర్భగత్వం వా క్లేశో వా కర్మభిః కుతః || 6 ||

ఏతస్మిన్నే మనో విద్వాన్ ఖిద్యతేఽజ్ఞానసంకటే |

తన్నః పరాణుద విభో కశ్మలం మానసం మహత్ || 7 ||

శ్రీశుక ఉవాచ

స ఇత్థం చోదితః క్షత్తా తత్త్వజిజ్ఞాసునా మునిః |
ప్రత్యాహ భగవచ్ఛ్రీతః స్మయన్నివ గతస్మయః || 8 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

సేయం భగవతో మాయా యన్నయేన విరుధ్యతే |
ఈశ్వరస్య విముక్తస్య కార్పణ్యముత బంధనం || 9 ||

యదర్థేన వినాముష్య పుంస ఆత్మవిపర్యయః |
ప్రతీయత ఉపద్రష్టుః స్వశిరశ్చేదనాదికః || 10 ||

యథా జలే చంద్రమసః కంపాదిస్తత్కృతో గుణః |
దృశ్యతేఽసన్నపి ద్రష్టురాత్మనోఽనాత్మనో గుణః || 11 ||

స వై నివృత్తిధర్మేణ వాసుదేవానుకంపయా |
భగవద్భక్తియోగేన తిరోధత్తే శనైరిహ || 12 ||

యదేంద్రియోపరామోఽథ ద్రష్టాత్మని పరే హరౌ |
విలీయంతే తదా క్లేశాః సంసుప్తస్యైవ కృత్స్నశః || 13 ||

అశేషసంక్లేశశమం విధత్తే

గుణానువాదశ్రవణం మురారేః |

కుతః పునస్తచ్చరణారవింద -

పరాగసేవారతిరాత్మలబ్ధా || 14 ||

విదుర ఉవాచ

సంభిన్నః సంశయో మహ్యం తవ సూక్తాసినా విభో |
ఉభయత్రాపి భగవన్మనో మే సంప్రధావతి || 15 ||

సాధ్యేతద్ వ్యాహృతం విద్వన్నాత్మమాయాయనం హరేః |
ఆభాత్యపార్థం నిర్మూలం విశ్వమూలం న యద్భూషిః || 16 ||

యశ్చ మూఢతమో లోకే యశ్చ బుద్ధేః పరం గతః |
తావుభౌ సుఖమేధేతే క్లిశ్యత్యంతరితో జనః || 17 ||

అర్థాభావం వినిశ్చిత్వ ప్రతీతస్యాపి నాత్మనః |
తాం చాపి యుష్మచ్ఛరణసేవయాహం పరాణుదే || 18 ||

యత్యేవయా భగవతః కూటస్థస్య మధుద్విషః |
రతిరాసో భవేత్తీవ్రః పాదయోర్వ్యసనార్దనః || 19 ||

దురాపా హ్యల్పతపసః సేవా వైకుంఠవర్తమసు |
యత్రోపగీయతే నిత్యం దేవదేవో జనార్దనః || 20 ||

సృష్ట్యాగ్రే మహదాదీని సవికారాణ్యనుక్రమాత్ |
తేభ్యో విరాజముద్భృత్య తమను ప్రావిశద్విభుః || 21 ||

యమాహురాద్యం పురుషం సహస్రాంఘ్రియరుబాహుకం |
యత్ర విశ్వ ఇమే లోకాః సవికాసం సమాసతే || 22 ||

యస్మిన్ దశవిధః ప్రాణః సేంద్రియార్థేంద్రియస్త్రివృత్ |
త్వయేరితో యతో వర్ణాస్తద్విభూతీర్వదస్వ నః || 23 ||

యత్ర పుత్రైశ్చ పౌత్రైశ్చ నప్తభిః సహ గోత్రజైః |
ప్రజా విచిత్రాకృతయ ఆసన్ యాభిరిదం తతం || 24 ||

ప్రజాపతీనాం స పతిశ్చక్ష్పవే కాన్ ప్రజాపతీన్ |
సర్గాంశ్చైవానుసర్గాంశ్చ మనూన్మన్వంతరాధిపాన్ || 25 ||

ఏతేషామపి వంశాంశ్చ వంశానుచరితాని చ |
ఉపర్యధశ్చ యే లోకా భూమేర్మిత్రాత్మజాసతే || 26 ||

తేషాం సంస్థాం ప్రమాణం చ భూర్లోకస్య చ వర్ణయ |
 తిర్యజ్మానుషదేవానాం సరీస్పపతత్త్రిణాం |
 వద నః సర్గసంవ్యాహం గార్భస్వేదద్విజోద్భిదాం || 27 ||

గుణావతారైర్విశ్వస్య సర్గస్థిత్యవ్యయాశ్రయం |
 సృజతః శ్రీనివాసస్య వ్యాచక్ష్వోదారవిక్రమం || 28 ||

వర్ణాశ్రమవిభాగాంశ్చ రూపశీలస్వభావతః |
 ఋషీణాం జన్మకర్మాది వేదస్య చ వికర్షణం || 29 ||

యజ్ఞస్య చ వితానాని యోగస్య చ పథః ప్రభో |
 నైష్కర్మ్యస్య చ సాంఖ్యస్య తంత్రం వా భగవత్స్మృతం || 30 ||

పాఖండపథవైషమ్యం ప్రతిలోమనివేశనం |
 జీవస్య గతయో యాశ్చ యావతీర్గుణకర్మజాః || 31 ||

ధర్మార్థకామమోక్షాణాం నిమిత్తాన్యవిరోధతః |
 వార్తాయా దండనీతేశ్చ శ్రుతస్య చ విధిం పృథక్ || 32 ||

శ్రాద్ధస్య చ విధిం బ్రహ్మన్ పితౄణాం సర్గమేవ చ |
 గ్రహనక్షత్రతారాణాం కాలావయవసంస్థితిం || 33 ||

దానస్య తపసో వాపి యచ్ఛేష్టాపూర్తయోః ఫలం |
 ప్రవాసస్థస్య యో ధర్మో యశ్చ పుంస ఉతాపది || 34 ||

యేన వా భగవాంస్తుష్యేద్ధర్మయోనిర్జనార్దనః |
 సంప్రసీదతి వా యేషామేతదాఖ్యాహి చానఘ || 35 ||

అనువ్రతానాం శిష్యాణాం పుత్రాణాం చ ద్విజోత్తమ |
 అనాపృష్టమపి బ్రూయుర్గురవో దీనవత్సలాః || 36 ||

తత్త్వానాం భగవంస్తేషాం కతిధా ప్రతిసంక్రమః |
తత్రేమం క ఉపాసీరన్ క ఉ స్విదనుశేరతే || 37 ||

పురుషస్య చ సంస్థానం స్వరూపం వా పరస్య చ |
జ్ఞానం చ నైగమం యత్తద్గురుశిష్యప్రయోజనం || 38 ||

నిమిత్తాని చ తస్యేహ ప్రోక్తాన్యనఘ సూరిభిః |
స్వతో జ్ఞానం కుతః పుంసాం భక్తిర్వైరాగ్యమేవ వా || 39 ||

ఏతాన్మే పృచ్ఛతః ప్రశ్నాన్ హరేః కర్మవివిత్సయా |
బ్రూహి మేఽజ్ఞస్య మిత్రత్వాదజయా నష్టచక్షుషః || 40 ||

సర్వే వేదాశ్చ యజ్ఞాశ్చ తపో దానాని చానఘ |
జీవాభయప్రదానస్య న కుర్వీరన్ కలామపి || 41 ||

శ్రీశుక ఉవాచ
స ఇత్థమాపృష్టపురాణకల్పః
కురుప్రధానేన మునిప్రధానః |
ప్రవృద్ధహర్షో భగవత్కథాయాం
సంచోదితస్తం ప్రహసన్నివాహ || 42 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
తృతీయస్కంధే సప్తమోఽధ్యాయః ||